

**Ministru kabineta noteikumu projekta
“Higiēnas un obligātās nekaitīguma prasības govus un kazas svaigpiena aprītei nelielā
apjomā” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija)**

I. Tiesību akta projekta izstrādes nepieciešamība		
1.	Pamatojums	Pārtikas aprītes uzraudzības likuma 4. panta otrā daļa un 8. panta desmitā un divpadsmitā daļa.
2.	Pašreizējā situācija un problēmas, kuru risināšanai tiesību akta projekts izstrādāts, tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	<p>Patlaban spēkā ir Ministru kabineta 2010. gada 13. aprīļa noteikumi Nr. 345 “Higiēnas un obligātās nekaitīguma prasības govus svaigpiena aprītei nelielā apjomā” (turpmāk – noteikumi Nr.345), kuros nepieciešams izdarīt grozījumus.</p> <p>Tā kā nepieciešamo grozījumu apjoms pārsniegtu pusi no noteikumu Nr.345 normām, ir sagatavots jauns noteikumu projekts “Higiēnas un obligātās nekaitīguma prasības govus un kazas svaigpiena aprītei nelielā apjomā” (turpmāk – noteikumu projekts).</p> <p>Noteikumi Nr.345 nosaka higiēnas un obligātās nekaitīguma prasības, kas jāievēro svaigpiena ražotājam, kas tieši piegādā govus svaigpienu galapatērētājam vai personai, kas nodarbojas ar mazumtirdzniecību un tieši realizē govus svaigpienu galapatērētājam. Lai ražotājiem, kuri savā saimniecībā iegūst kazas svaigpienu, paplašinātu uzņēmējdarbības iespējas, nepieciešams noteikt, ka higiēnas un obligātās nekaitīguma prasības arī jāattiecina uz kazas svaigpiena ražotājam.</p> <p>Lai varētu kontrolēt realizētā svaigpiena apjomu, nepieciešams reglamentēt tā uzskaiti, dokumentējamās informācijas saturu un informācijas glabāšanas kārtību.</p> <p>Noteikumu projektā noteikts, ka par nelielu svaigpiena apjomu uzskata svaigpienu, ko ražotājs iegūst no sev piederošām govīm un kazām. Realizācijas apjoms tieši galapatērētājam vai mazumtirdzniecības uzņēmumam gada laikā ir ne vairāk kā 1000 tonnu.</p> <p>Lai ražotājs varētu uzsākt svaigpiena realizāciju, ir jāizpilda virkne prasību, kas noteiktas normatīvajos aktos dzīvnieku veselības, labturības, dzīvnieku barības, pārtikas veterināro zāļu un dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu aprītes jomā.</p> <p>Lai varētu piegādāt svaigpienu galapatērētājam vai mazumtirdzniecības uzņēmumam, kas tieši apgādā galapatērētāju, ir nepieciešama svaigpiena realizācijas atļauja. Noteikumu projekts paredz noteikt kārtību, kādā izsniedz, aptur un atjauno svaigpiena realizācijas atļauju.</p> <p>Ražotājs, iesniedzot Pārtikas un veterinārajam dienestam (turpmāk – PVD) iesniegumu, svaigpiena realizācijas atļaujas saņemšanai, iesniedz laboratoriskās testēšanas rezultātu pārskatu par atbilstību mikrobioloģiskās un kvalitātes kritērijiem. Analīžu rezultāti, kurā norādīti baktēriju, somatisko šūnu skaits, inhibitorvielu klātbūtne pienā un tā sasaldēšanas punkts liecina par svaigpiena kvalitāti. Kā arī papildus ražotājam jānodrošina piena laboratorisko testēšanu arī uz patogēno mikrofloru. Patogēnās mikrofloras (<i>Staphylococcus</i></p>

	<p><i>aureus, Salmonella spp.</i>) klātbūtne svaigpienā būtiski ietekmē svaigpiena nekaitīgumu, tāpēc šo kritēriju atbilstība ir nozīmīgs svaigpiena nekaitīguma rādītājs.</p> <p>PVD pēc iesnieguma un laboratoriskās testēšanas rezultātu saņemšanas, izvērtē to atbilstību normatīviem aktiem. Noteikumos Nr.345 ir noteiktas prasības, ka PVD veicot pārbaudi novietnē, ņem paraugus, lai pārlicinātos par svaigpiena atbilstību mikrobioloģiskajiem un kvalitātes kritērijiem, bet svaigpiena ražotājs pirms iesnieguma iesniegšanas jau ir veicis piena laboratoriskos izmeklējumus, tad lai samazinātu administratīvo slogu, tiek atcelta šī prasība un tā kā PVD dzīvnieku novietni pārbauda ne retāk kā reizi gadā, tad tiek atcelta prasība veikt novietnes pārbaudi, kad ražotājs iesniedz iesniegumu.</p> <p>Precizēts, ka svaigpiena ražotājs, kuram Lauksaimniecības datu centra (turpmāk – datu centrs) svaigpiena kvalitātes datubāzē ir ievietoti dati par saražotā svaigpiena kvalitāti, var izmantot esošos svaigpiena paraugu testēšanas rezultātus, kuros ir aprēķināts baktēriju kopskaita un somatisko šūnu skaita vidējais ģeometriskais rādītājs, pievienojot klāt iesniegumam.</p> <p>Gadījumos, ja svaigpiena ražotājs neievēros noteikumos noteiktās prasības, PVD apturēs svaigpiena realizācijas atļauju. Lai atjaunotu svaigpiena realizācijas atļauju, ražotājs, kad ir novērsis neatbilstības, kuru rezultātā svaigpiena realizācijas atļauja tika apturēta, PVD iesniedz iesniegumu ar lūgumu veikt novietnes pārbaudi, ņemt laboratoriskās testēšanas analīzes un atjaunot atļauju. PVD desmit darbdienu laikā, pārbauda vai novietne atbilst šajos noteikumos noteiktajām prasībām un ņem piena paraugu, lai pārlicinātos par svaigpiena atbilstību šo noteikumu projekta 1. pielikumā minētajiem kritērijiem. Visas izmaksas, kas saistītas ar piena realizācijas atļauju atjaunošanu, sedz svaigpiena ražotājs.</p> <p>Noteikumu projektā precizēts, ka dzīvnieku novietnei, kurā iegūst svaigpienu, jāatbilst dzīvnieku veselības, labturības, dzīvnieku barības aprites, pārtikas, veterināro zāļu un dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu aprites jomas normatīviem aktiem.</p> <p>Ņemot vērā līdzšinējo pieredzi, ka svaigpiena ražotājs atdzesē svaigpienu ar neatbilstošām metodēm, kuras nenodrošina svaigpiena tūlītēju atdzesēšanu un līdz ar to arī higiēnas un nekaitīguma prasību izpildi, tāpēc ir noteikts, ka atdzesēšana ir jāveic aukstuma iekārtās, lai nodrošinātu nepieciešamās higiēnas un nekaitīguma prasības.</p> <p>Noteikts, ka svaigpiena ražotājs nodrošina, ka personas, kas veic jebkādas darbības ar svaigpienu, lieto piemērotu un tīru apģērbu un ievēro personīgo higiēnu.</p> <p>Noteikumos Nr.345 ir noteikta prasība, ka svaigpiena paraugu marķē, bet nav norādīts, kam jābūt norādītam marķējumā. Līdz ar to noteikumu projektā ir precizēts, ka uz svaigpiena parauga marķējuma jābūt norādītam novietnes numuram.</p>
--	--

		Noteikumu projekta 1. pielikumā noteikti arī mikrobioloģiskie un kvalitātes kritēriji kazas svaigpienam, savukārt 2. pielikumā noteiktajā pavaddokumentā paredzēta iespēja norādīt dzīvnieku sugas nosaukumu.
3.	Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas	Pārtikas un veterinārais dienests.
4.	Cita informācija	Stājoties spēkā noteikumu projektam, spēku zaudēs noteikumi Nr.345.

II. Tiesību akta projekta ietekme uz sabiedrību, tautsaimniecības attīstību un administratīvo slogu

1.	Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt	Pārtikas apritē iesaistītie svaigpiena ražotāji (gan fiziskas, gan juridiskas personas), kas iegūst svaigpienu nelielā apjomā un realizē tieši galapatērētājam vai mazumtirdzniecības uzņēmumam, kas to realizē tieši galapatērētājam. 2017. gada sākumā pēc datu centra datiem, Latvijā reģistrēti 7161 piena ražotāji un pārstrādātāji un 70 piena pircēji. Saskaņā ar PVD datiem 2017. gada sākumā ir reģistrētas 683 svaigpiena realizācijas atļaujas piegādēm nelielos daudzumos.
2.	Tiesiskā regulējuma ietekme uz tautsaimniecību un administratīvo slogu	Stājoties spēkā noteikumiem, svaigpiena ražotājiem, kas vēlēties piegādāt svaigpienu mazumtirdzniecībai, 2.pielikumā būs jānorāda dzīvnieku sugas nosaukumu. Noteikumu projekts paredz iespēju svaigpiena ražotājiem paplašināt uzņēmējdarbību, realizējot svaigpienu ne tikai no govīm, bet arī no kazām. Samazināts administratīvais slogs svaigpiena realizācijas atļaujas saņemšanā, ražotāju atbrīvo no PVD fiziskas novietnes pārbaudes un svaigpiena paraugu ņemšanas.
3.	Administratīvo izmaksu monetārs novērtējums	Administratīvo izmaksu novērtējums mērķgrupai, ko veido juridiskas personas, nepārsniedz 2000 <i>euro</i> gadā, bet fiziskām personām nepārsniedz 200 <i>euro</i> .
4.	Cita informācija	Nav

Anotācijas III un IV sadaļa – projekts šīs jomas neskar.

V. Tiesību akta projekta atbilstība Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām

1. Saistības pret Eiropas Savienību	Noteikumu projekts atbilst Latvijas saistībām pret Eiropas Savienību, kas noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulas (EK) Nr.853/2004, ar ko nosaka īpašus higiēnas noteikumus
-------------------------------------	---

	attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes pārtiku (turpmāk – Parlamenta un Padomes Regula 853/2004).
2. Citas starptautiskās saistības	Projekts šo jomu neskar.
3. Cita informācija	Nav

1.tabula Tiesību akta projekta atbilstība ES tiesību aktiem			
Attiecīgā ES tiesību akta datums, numurs un nosaukums	1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regula (EK) Nr.852/2004 par pārtikas produktu higiēnu (turpmāk – Parlamenta un Padomes Regula 852/2004); 2) Parlamenta un Padomes Regula 853/2004.		
A	B	C	D
Attiecīgā ES tiesību akta panta numurs (uzskaitot katru tiesību akta vienību – pantu, daļu, punktu, apakšpunktu)	Projekta vienība, kas pārņem vai ievieš katru šīs tabulas A ailē minēto ES tiesību akta vienību	Informācija par to, vai šīs tabulas A ailē minētās ES tiesību akta vienības tiek pārņemtas vai ieviestas pilnībā vai daļēji.	Informācija par to, vai šīs tabulas B ailē minētās projekta vienības paredz stingrākas prasības nekā šīs tabulas A ailē minētās ES tiesību akta vienības.
Parlamenta un Padomes Regula 852/2004 par pārtikas produktu higiēnu II pielikums	Noteikumu projekta 40. punkts	Regulas punkts tiek ieviests pilnībā	Nav paredzētas stingrākas saistības
Parlamenta un Padomes Regula 853/2004 1.panta 4.punkts.	Noteikumu projekta 1. punkts	Regulas punkts tiek ieviests pilnībā Noteikumu prasību izpildi nodrošina Pārtikas un veterinārais dienests	Nav paredzētas stingrākas saistības. Ar minētās regulas punktu tiek noteikts dalībvalsts uzdevums izstrādāt normatīvo aktu, kas nosaka prasības pamatproduktiem, uz kuriem neattiecas Regula.
Kā ir izmantota ES tiesību aktā paredzētā rīcības brīvība dalībvalstij pārņemt vai ieviest noteiktas ES tiesību akta normas. Kādēļ?	Projekts šo jomu neskar.		
Saistības sniegt paziņojumu ES institūcijām un ES	Noteikumu projekts ir tehniskie noteikumi, un tas ir jānosūta saskaņošanai Eiropas Komisijai.		

dalībvalstīm atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas regulē informācijas sniegšanu par tehnisko noteikumu, valsts atbalsta piešķiršanas un finanšu noteikumu (attiecībā uz monetāro politiku) projektiem	
Cita informācija	Nav

Anotācijas V sadaļas 2.tabula – projekts šo jomu neskar.

VI. Sabiedrības līdzdalība un komunikācijas aktivitātes		
1.	Plānotās sabiedrības līdzdalības un komunikācijas aktivitātes saistībā ar projektu	Noteikumu projekts tiks ievietots Zemkopības ministrijas mājas lapā internetā.
2.	Sabiedrības līdzdalība projekta izstrādē	Noteikumu projekts elektroniski tiks nosūtīts saskaņošanai ar nevalstiskajām organizācijām “Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome”, “Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācija”, “Latvijas Piensaimnieku centrālā savienība”, “Zemnieku saeima”, “Pārtikas amatnieki”, “Latvijas Zemnieku federācija”, “Latvijas kazu audzētāju apvienība” un “Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”
3.	Sabiedrības līdzdalības rezultāti	
4.	Cita informācija	Projekts šo jomu neskar.
VII. Tiesību akta projekta izpildes nodrošināšana un tās ietekme uz institūcijām		
1.	Projekta izpildē iesaistītās institūcijas	Pārtikas un veterinārais dienests.
2.	Projekta izpildes ietekme uz pārvaldes funkcijām un institucionālo struktūru. Jaunu institūciju izveide, esošu institūciju likvidācija vai reorganizācija, to ietekme uz institūcijas cilvēkresursiem	Projekts šo jomu neskar.
3.	Cita informācija	Nav

Zemkopības ministrs
Zemkopības ministrijas valsts sekretāre

Jānis Dūklavs
Dace Lucaua

Jirgensone 67027115
Liene.Jirgensone@zm.gov.lv

ZManot_190417_svaigp; Ministru kabineta noteikumu projekta “Higiēnas un obligātās nekaitīguma prasības govju un kazas svaigpiena aprītei nelielā apjomā” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija)